B 4/2019 rd

Riksdagsbibliotekets berättelse för 2018

Helsingfors 2019

ISSN 0437-2301

Till riksdagen

I enlighet med 3 § i lagen om Riksdagsbiblioteket (717/2000) överlämnar Riksdagsbibliotekets styrelse berättelsen om bibliotekets förvaltning och verksamhet 2018 till riksdagen. Berättelsen har sammanställts av Antti Virrankoski, direktör för Riksdagsbiblioteket.

Helsingfors den 6 mars 2019

För Riksdagsbibliotekets styrelse:

Pauli Kiuru
ordförande för biblioteksstyrelsen

Antti Virrankoski
direktör för Riksdagsbiblioteket

Innehåll

1	Styrelse	7
2	Biblioteksdirektörens översikt över verksamheten	8
3	Service	10
4	Beståndsutveckling	13
5	Bibliotekets expertområden	14
6	Riksdagens arkiv	16
7	Evenemang och intressentgrupper	18
8	Personal	21
9	Statistik över biblioteksservicen	21
	Bilaga 1. Förtroendeuppdrag och medlemskap i arbetsgrupper 2018	
	Bilaga 2. Hederstecken och andra utmärkelser till personalen 2018	
	Bilaga 3. Publikationer 2018	

1 Biblioteksstyrelse

Riksdagsbibliotekets styrelse

Sammansättning 2018

Ledamöter

Kiuru, Pauli, FM, MBA, riksdagsledamot, ordförande
Honkonen, Petri, FM, ämneslärare, riksdagsledamot, vice ordförande
Kantola, Ilkka, TD, riksdagsledamot
Maijala, Eeva-Maria, vicehäradshövding, agrolog, riksdagsledamot
Savio, Sami, DI, ekonom, riksdagsledamot
Kajava, Eija, FM, informatiker

Sakkunnigledamöter

Aaltonen, Leena, FM, kulturråd
Letto-Vanamo, Pia, JD, professor
Ruostetsaari, Ilkka, SVD, professor

Ersättare

Multala, Sari, EM, riksdagsledamot
Viljanen, Eerikki, företagare, riksdagsledamot
Harakka, Timo, journalist, riksdagsledamot
Pylväs, Juha, agronom, företagare, riksdagsledamot
Lehto, Rami, mekaniker, riksdagsledamot
Rajala, Heikki, merkonom, nätverksrådgivare

Sakkunnigersättare

Palmén, Leena, JK, informationsspecialist
Ervasti, Kaijus, JD, forskare
Grönlund, Kimmo, PD, professor

Styrelsen sammanträdde sex gånger under året: *7.2, 7.3, 16.5, 26.9, 7.11 och 5.12.*

2. Biblioteksdirektörens översikt över verksamheten

Under året deltog biblioteket aktivt i arbetet för att utveckla servicen i riksdagens kansli i överensstämmelse med strategin för kansliet. Vidare var biblioteket med och startade utrednings- och informationsavdelningens projekt för informationsstöd. Projektet kartlägger informations- och kunskapsbehoven i lagstiftningsarbetet och kommer att utveckla tjänsterna med hjälp av användarinformation. Vi kommer att satsa på det elektroniska biblioteket och det informationsstöd för lagberedning som bibliotekets informationstjänst erbjuder.

Höjdpunkten under året var när arkivet för muntlig historia med intervjuer med riksdagsveteranerna utnämndes till årets arkivgärning på Arkivens dag i Norden. Utmärkelsen beviljades av arbetsgruppen för arkivdagen. I motiveringen säger arbetsgruppen att arkivet innehåller ett unikt material i ett internationellt perspektiv samt är omfattande och representativt och därmed utgör ett värdefullt tillskott till forskningen inom politisk historia och statsvetenskap.

Bland andra viktiga tilldragelser märks att riksdagens tjänst för öppna data startade i juni. Vidare deltog biblioteket i upphandlingen av ett nytt bibliotekssystem som ett led i högskole- och specialbibliotekens konsortium Lumikko. Planeringen av riksdagens elektroniska bibliotek startade med att en informationsspecialist rekryterades för uppdraget.

Efter jubileumsåret med anledning av självständigheten uppmärksammades händelserna 1918.

Biblioteket publicerade infopaketet Kamppailu hallitusmuodosta 1918–1919 (Striden om regeringsformen 1918–1919) och lyfte fram material kring riksdagens arbete under märkesåret.

Vår samling får beröm år efter år. Bibliotekets långa historia som centralbibliotek inom sitt särskilda område syns utåt och ställer stora förväntningar. Som forskningsbibliotek är Riksdagsbiblioteket unikt inom sin referensram. Inte bara forskare inom politologi utan också många journalister anlitar våra experter för att få hjälp med material och andra innehållsliga frågor. Det medverkar till att den politiska debatten håller hög nivå och stöder sig på fakta. Samtidigt visar det att våra tjänster har genomslag. Ypperliga exempel på detta är våra uppskattade infopaket om lagprojekt, vår fjärrlåneservice och riksdagens centralarkiv.

Vår servicestrategi för 2017–2020 innefattar ett antal prioriterade insatsområden och vi har avancerat i arbetet i överensstämmelse med strategin. Både projektet för öppna data och arbetet med att utveckla processerna för informationstjänsten medverkade till att förbättra tillgången till öppen och tillförlitlig information. Riksdagens arbete stöddes med ett projekt för informationsstöd i beslutsfattandet och planeringen av ett elektroniskt bibliotek, som båda startade under året. Dessutom var biblioteket med och utvecklade introduktionsprogrammet Riksdagspasset för nytillkomna i riksdagen. Samarbetet med kunder, intressenter och allmänheten utvecklades dels genom samarbete kring upphandlingen av ett nytt biblioteksystem, dels genom samarbete med Centrumbiblioteket Ode.

Bokslut 2018

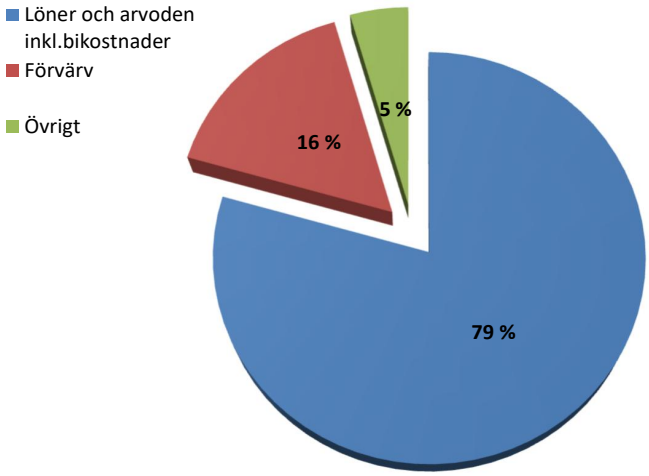

Löner och arvoden inkl. bikostnader	2 276 087
Förvärv	461 910
Övrigt	129 381
Bokslut 2018	2 867 378

3. Service

3.1. Utlåning, rådgivning och fjärrlån

Biblioteket besöktes av 29 000 personer, och det var i snitt 106 besökare per dag. Lånen låg på samma nivå som tidigare år, vilket betyder att de fysiska lånen var lika många som förr. Det skedde inga större förändringar i antalet nya låntagare respektive aktiva låntagare.

Öppettiderna ändrades den 1 september 2018. Biblioteket har öppet måndag–fredag klockan 9–18, men inte längre lördagsöppet. Tanken är att biblioteket ska vara öppet de veckodagar när servicen är mest efterfrågad.

Under året låg efterfrågan på fjärrlåneservice på genomsnittlig nivå jämfört med 2010-talet hittills. Fjärrlånen från andra bibliotek varierar mycket beroende på riksdagens behov av information. Också enskilda lagprojekt kan kräva så mycket information och material att fjärrlånebeställningarna ökar avsevärt.

3.2. Kurser i informationshantering samt informationstjänst

Informationstjänsten

Informationstjänsten anlitas av experter och sakkunniga inom offentlig sektor, journalister, forskare, advokatbyråer och allmänheten. De behöver information om riksdagens arbete, men också juridik, politisk historia och politisk forskning är efterfrågade områden.

I början av året införde bibliotekets och arkivets informationstjänst ett hanteringssystem för uppdrag, som går under namnet Apaja. Hanteringssystemet gör det lättare att behandla frågor och statistikföra dem. En väsentlig förbättring är att vi nu har en databas med information om expedierade beställningar och uppdrag, som vi kan dra nytta av för kommande uppdrag, i annat expertarbete och i kundtjänsten.

Jämfört med året innan minskade uppdragen med ungefär fem procent. När Apaja introducerades ändrade vi statistikföringen, vilket innebär att statistik från 2018 inte är jämförbar med statistiken för tidigare år. Under året registrerades drygt 1 400 uppdrag. Också 2018 var ungefär två tredjedelar relativt lätta att utföra, medan en tredjedel var mer komplicerade och krävde flera timmar av expertarbete.

Ett kapitel för sig var specialuppdragen, bland annat informationsstöd för lagberedning i samråd med statsrådets informationstjänst, omfattande informationssökningar för Statens revisionsverk och andra krävande uppdrag från kärnkunder. Uppdragen utförs ofta i team och de kan i vissa fall kräva informationssökning och informationsbearbetning i flera dagar. Den här typen av avancerade specialuppdrag ökar hela tiden. Det visar dels att efterfrågan ökar på högspecialiserade experttjänster, dels att biblioteksarbetet ger resultat.

Informationspaket

Innehållsproduktion är en viktig del av informationsspecialisternas arbete. I synnerhet informationspaketen om lagprojekt är välbekanta bland lagberedningsansvariga, riksdagens utskott, experter inom bibliotekets insatsområden och en aktiv allmänhet. Under året gav biblioteket ut arton nya infopaket inom lagprojekt. Utskotten erbjöds möjligheten att få tillgång till utvalda infopaket via riksdagens intranät på sina egna arbetsytor.

Därutöver publicerade biblioteket flera informationspaket om historiska och samhälleliga teman. Tanken med temapaketen är att lyfta fram riksdagens roll och faktamaterial kring viktiga vändpunkter i vårt samhälle. Infopaketen och satsningar på dem finns inskrivna i servicestrategin som en viktig utvecklingsuppgift.

Under året publicerade biblioteket bland annat det omfattande infopaketet Kamppailu hallitusmuodosta 1918–1919 (Striden om regeringsformen 1918–1919).

Utbildning

Under året fokuserades utbildningen på interna kurser för riksdagen. Vi genomförde dem i samarbete med interna utredningstjänsten och kansliets utbildningstjänst. En nyhet var utbildningsserien Riksdagspasset som bland annat vänder sig nytillkomna i riksdagen.

Kurserna och föredragen för allmänheten som arrangeras utanför riksdagen var en aning färre än under tidigare år. Vissa nyheter fanns det trots allt: För Rovaniemi hovrätts domkrets ordnades en skräddarsydd kurs via Skype. Den behandlade söktjänsterna för riksdagsärenden och riksdagsdokument plus Eur-Lex och Curia.

Utöver kurser erbjuder biblioteket rådgivning i informationshantering inom sina expertområden. Våra informationsspecialister gav 23 personer vägledning i informationsåtervinning och medverkade på så sätt till att deltagarna kunde komma framåt med sina pro gradu-arbeten eller något annat informationsintensivt arbete.

3.3. Webbtjänster

Webbtjänster och webbinnehåll

Biblioteket var intensivt engagerat i arbetet med att utveckla riksdagens publika och interna webbplats. Vi var med och tog fram en mobilanpassad, responsiv webbplats. Reformen medförde en del ändringar i webbplatsens struktur och utseende.

Under året producerade biblioteket en videoserie bestående av intervjuer med besökare. Den finns tillgänglig under rubriken Asiakkaat på bibliotekets webbplats. Dessutom experimenterade vi med videofilmade kurser. Bibliotekskanalen, som producerar videomaterial inom biblioteksområdet, stod till tjänst med videorådgivning och vi tittade lite närmare på deras verksamhetsmodell.

Vi var fortsatt aktiva på sociala medier för att lyfta fram vår expertis och våra tjänster. Bibliotekets ambition är att dela innehåll inom de viktigaste temaområdena som bakgrundsinformation till aktuella debatter ute i samhället.

Förberedelser inför ett nytt bibliotekssystem

Tillsammans med 26 finländska högskole- och specialbibliotek (konsortiet Lumikko) har Riksdagsbiblioteket deltagit i upphandlingen av ett nytt bibliotekssystem. Arbetet avslutades 2018. I slutet av året valdes bibliotekssystemet ALMA från Ex Libris. Systemet är en nyare version av det

nuvarande bibliotekssystemet Voyager. ALMA är en molntjänst, vilket minskar underhållet och underlättar uppdateringarna. En annan fördel med systemet är att det har ett hanteringssystem för e-medier, ERM, som gör det enklare att hantera e-böcker och e-tidningar.

Öppna data

Biblioteket har lett arbetet med en tjänst för öppna data i riksdagen och tjänsten introducerades i juni. Möjligheten att nyttiggöra riksdagens data har väckt intresse vad beträffar både forskningsändamål och kommersiell användning. Exempelvis Invenco, ett företag specialiserat på hantering och analys av data, har tagit fram en applikation för visuell visning av riksdagens voteringsresultat.

4. Beståndsutveckling

Samlingstjänsten startade förberedelserna för upphandlingen av ett nytt bibliotekssystem och lade fast kraven på beskrivning och metadata i det nya systemet.

Förvärven av tryckt bokmaterial låg på samma nivå som åren innan. Fokus har mer lagts på inköp av material i takt med att utbudet på gratismaterial har minskat. Avskrivningar gjordes bland både böcker och periodika.

I slutet av året fanns det knappa 327 000 poster i databasen Selma. Utöver monografier och periodiska publikationer katalogiserades 676 artiklar ur juridiska tidskrifter och monografier, företrädelsevis finländska, i databasen. Primärkatalogiseringen stod för knappa 62 procent i relation till sekundärkatalogiseringen, som tar poster ur andra databaser.

De elektroniska tidskrifterna och tidningarna omfattade cirka 3 700 titlar. De katalogiserade böckerna och artiklarna i elektroniskt format ökade till 4 037 i Selma.

Tjänstemännens och utskottens referenssamlingar kompletterades med 249 volymer samt läsesalarna och enheterna med 368 finländska och 53 utländska tidningar.

Material som återlämnades från referensbiblioteken och gallrades ut i riksdagsledamöternas arbetsrum införlivades i beståndet, skickades till Depåbiblioteket eller lades ut på vagnarna där besökarna får plocka åt sig publikationer. Inbundna riksdagshandlingar distribuerades till utskotten och tjänstemännen i riksdagen och till bibliotek som vi har bytesavtal med. Bytes- och gåvoförbindelserna med internationella organisationer och andra samarbetspartner fungerade bra, precis som under tidigare år.

5. Bibliotekets expertområden

Riksdagskunskap

Digitaliseringen av riksdagshandlingarna från enkammarriksdagen slutfördes. Samtliga riksdagshandlingar från och med 1907 finns nu att tillgå elektroniskt på finska och svenska. Materialet är ett oerhört viktigt tillskott inom området riksdagskunskap. Det efterfrågas och förmedlas vidare till användarna bland annat via informationstjänsten.

Biblioteket är representerat vid centralkansliets veckomöten, där man går igenom vad som kommer att behandlas i plenum den kommande veckan. På så sätt får vi aktuell information om ärenden under behandling, bland annat för att kunna uppdatera infopaketen om lagprojekt.

Biblioteket har profilerat sig genom att satsa på kurser och vägledning i sökning bland riksdagsdokument och riksdagsärenden. Personalens erfarenheter av och kunskaper om användarnas behov har varit till stor nytta när vi lagt upp och utvecklat söktjänsterna. En stor del av förfrågningarna till informationstjänsten gäller riksdagen.

Ungdomsparlamentet ordnas vartannat år och den här gången inföll plenumet den 23 mars. Det var en minnesvärd dag för deltagarna och en viktig framgång för arrangörerna. Vi samarbetar med Utvecklingscentralen Lärorik kring utveckling, planering och genomförande av Ungdomsparlamentet.

Elevledamöter från Ungdomsparlamentet i samspråk med riksdagsledamoten Pekka Haavisto.

Juridisk kunskap

Finländsk rättslitteratur hör till det mest efterfrågade materialet i våra samlingar. Av de mest utlånade och reserverade böckerna 2018 var 75 procent finländska juridiska verk. Finländska juridiska webbtjänster är viktiga i synnerhet för interna användare i riksdagen. Hösten 2018 ordnade biblioteket två kurser i juridiska webbtjänster för dem.

Biblioteket förvärvar också utländsk juridisk litteratur och hjälper besökare med sökningar i litteraturen. Vi gav ut en vägledning om juridiska informationskällor från Sverige och vägledningen om informationskällor från Tyska förbundsrepubliken reviderades. Resten av vägledningarna om utländska informationskällor inom juridik på webbplatsen uppdaterades.

Vi fortsatte producera infopaket till tjänsten för juridiska lagprojekt, LATI. Bland nya infopaket märks paketen om nationell säkerhet vid mark- och fastighetsaffärer, genomlagen och lagstiftningen om snabblån.

En tredjedel av frågorna till informationstjänsten var relaterade till juridiska teman. Det väletablerade samarbetet med enheten för informationsstöd inom statsrådets förvaltningsenhet fortsatte. Enheten svarar för ministeriernas informationstjänst. Biblioteket utförde omfattande informationssökningar för enheten, framför allt inom komparativ rätt.

Samhällskunskap

Den bärande principen för förvärv av samhällsvetenskapligt material är att skapa en så varierad samling som möjligt och att samlingen innefattar skilda infallsvinklar och tolkningar av samhällsfrågor. Bakgrunden till finanskrisen 2008, terrorismens historia, kampen mot terrorism, välfärdssamhällets utmaningar och möjligheter, kontroll och problem inom ramen för migration är exempel på teman som vi förvärvade många böcker och andra publikationer om.

Ända sedan 1974 har Riksdagsbiblioteket haft rätt att få och ta emot publikationer från EU. Under året undertecknades ett nytt avtal och Riksdagsbiblioteket fick status som europeiskt dokumentationscentrum EDC (European Documentation Centre). Enligt avtalet ska biblioteket arbeta för undervisning och forskning kring den europeiska integrationen, tillgängliggöra information om EU och dess politikområden och förbättra medborgarnas förmåga att föra en diskussion om europeisk politik. I samband med bibliotekets ändrade status blev EU-informationsspecialisten inbjuden att delta i utbildning på EU:s publikationsbyrå.

Den 10 december 2018 hade det gått sjuttio år sedan FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna antogs. FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna och relaterat material var utlagda i kundtjänsten. Förklaringen är det dokument som översatts mest i världen.

6. Riksdagens arkiv

Behovet av kopior av arkivmaterial minskar stadigt och ersätts av elektroniska dokument. Arkivet skickade ut 442 elektroniska dokument omfattande totalt 17 799 sidor. Dokumentlånen uppgick till 352 och det var ungefär lika många som året innan.

Under året mikrofilmades 49 726 sidor dokument från utskotten och protokoll från kanslikommissionen.

Arkivet var nära involverat i uppdateringen av systemet för hantering av riksdagsärenden, och definierade funktioner och testade delar som levererades.

Registratorskontoret

Under året diarieförde 972 nya ärenden, medan 4 421 interimistiska åtgärder registrerades. Varje arbetsdag diarieförde i snitt 25 åtgärder. Den brådaste dagen inföll den 31 december, när 108 registreringar gjordes. Den dagen gick ansökningstiden ut för tre tjänster och 92 ansökningar diarieförde under en dag.

Bildarkivet

Totalt 5 772 bildlån förmedlades under året. Lånen minskar eftersom en del av arkivbilderna finns tillgängliga på riksdagens webbplats (ansiktsbilder på ledamöterna), på Flickr och på bildtjänsten. Nedgången berodde också på att det 2017 lånades många bilder kring Finlands hundraårsjubileum.

Statistik för nedladdade bilder finns bara att tillgå i bildtjänsten. De bilder på riksdagsledamöterna och aktuella tilldragelser i riksdagen som finns utlagda på Flickr får ett stort antal klickningar.

Bildarkivet söker bilder via andra bildtjänster och samlingar för riksdagens publikationer. Under året förvärvade arkivet bilder för nätpublikationen ”Suomen valtiopolitiikan pitkä kaari” som publiceras i början av 2019.

Arkivet för muntlig historia

Årets höjdpunkt var när arkivet för muntlig historia med veteranintervjuer valdes till årets arkivgärning 2018. Utmärkelsen kom lägligt inför arkivets trettioårsjubileum. I dagsläget har 430 tidigare riksdagsledamöter intervjuats.

Årets arkivgärning har utsetts sedan 2004 och valet görs av Arkivens dag i Norden. Med utmärkelsen vill kommittén lyfta fram viktiga bragder, uppmuntra arkiven och belöna dem för aktivitet, goda idéer och konkreta insatser för arkiven.

Under året intervjuade arkivet 16 riksdagsveteraner. Intervjuerna var i snitt 6 timmar och 54 minuter långa och innehållet omfattade 214 textsidor. Allt som allt har 424 intervjuer skrivits ut och står till forskarnas förfogande. Under året utnyttjades intervjuerna för vetenskapliga ändamål av 22 forskare.

Under året upphandlade vi arbetet med arkivets intervjuer. Kontraktet gick till företaget Spiritus Historiae i Helsingfors. Arkivet ingick ett intervjukontrakt på två år med företaget.

Forskare Joni Krekola intervjuar Seppo Tiitinen, riksdagens förre generalsekreterare.

Biblioteket samarbetar tätt med projektet Voices of Democracy vid Tammerfors universitet och har gett projektet tillgång till allt material i arkivet. I utbyte får biblioteket tillgång till de informationssystem som projektet tar fram. Utöver arkivmaterialet har forskarna tillgång till debatterna i plenum 1999–2015. Året var det första hela verksamhetsåret för projektet och forskaren från Riksdagsbiblioteket deltog i två seminarier i Tammerfors.

7. Evenemang och intressentgrupper

Många av riksdagens tillställningar, bland annat utställningar och publikföredrag, hålls i någon av bibliotekslokalerna. Vidare är biblioteket med och ordnar riksdagens deltagande i mässor och andra evenemang. Ett team för service till allmänheten inrättades därför med uppdraget att komma med idéer och samordna verksamheten. Gruppen består av tjänstemän från Riksdagsinformationen och biblioteket.

Verksamheten för kunder och intressenter var mindre än året innan, när biblioteket var med och ordnade program kring självständighetsjubileet. Vi arrangerade fyra utställningar, deltog i öppningskarnevalen på Helsingfors universitet och ordnade tillsammans med Faktabaari en kväll med digitalt tema kring desinformation, valpåverkan och faktagranskning.

Utställningar

22 januari–3 februari *Loistavat sielut – ihmiskunnan mestareita* Konstutställning tillägnad Förintelsens minnesdag 2018. Utställare var **Inna Rogatchi**, en internationellt känd författare, historiker, filmmakare och konstnär.

6–17 februari *Lotat* Fotoutställning av **Johanna Kare** om lottorna under kriget. Bilderna åtföljdes av berättelser från lottornas liv. Beskyddare var fru Jenni Haukio, republikens presidents maka.

3–14 april *Suomalaisnaiset YK:ssa kautta aikojen* Utställning om finländska kvinnors målmedvetna och ambitiösa arbete i FN för att främja kvinnors rättigheter. Utställare var **Finlands FN-förbund** som visade arkivbilder från de senaste sjuttio åren.

28 februari–24 mars *UM 100 vuotta* Affischutställning som visar hur utrikesministeriets arbete och uppgifter har förändrats sedan självständigheten fram till idag. Utställare var **utrikesministeriet**.

Utrikesminister Timo Soini, ambassadör Petri Salo och talman Paula Risikko på vernissagen.

Biblioteksbesök och internationell verksamhet

Under året bekantade sig 465 personer med biblioteket. De mest långväga gästerna kom från Tjeckien, Nepal och Republiken Korea.

Personal från biblioteket deltog i följande internationella möten inom biblioteksområdet: De nordiska arkivdagarna, mötet för överbibliotekarierna på de nordiska parlamentsbiblioteken och the 11th Nordic Law Libraries Conference.

Bibliotekets traditionella glöggtillställning ordnades den 11 december.

Centrumbiblioteket Ode slog upp dörrarna den 5 december. Biblioteksdirektören Antti Virrankoski bjöd in riksdagsledamöterna till rikssalen för att vinka till den nya grannen.

8. Personal

I slutet av året hade biblioteket 35 medarbetare med fast tjänst. Filosofie magister Antti Virrankoski inledde arbetet som biblioteksdirektör den 1 januari. Filosofie magister Terttu Mämmelä utnämndes till arkivamanuens den 1 september. Fotograftjänsten flyttades över från biblioteket till Riksdagsinformationen den 1 januari.

Biblioteket hade fem högskolepraktikanter och de arbetade med bestånden, i informationstjänsten och arkiven och med kundtjänst. Precis som tidigare tog biblioteket emot flera praoelever.

Personalen hade en rekreationsdag den 18 maj och tillbringade den med en guidad rundtur och sevärdheter i kulturlandskapet vid Tusby träsk. En höstkväll tog vi en promenad på Lappvikens sjukhusområde. Samtidigt fick vi information om vilken verksamhet det numera finns i området och i lokalerna. Den gemensamma nämnaren för våra besök var Finlands nationalförfattare Aleksis Kivi.

I slutet av augusti höll vi en utvecklingsdag på Hanaholmen. Teman för dagen var utvecklingen i bibliotekets service, riksdagens elektroniska bibliotek plus kundkommunikation och marknadsföring, som vi behandlade i mindre grupper. Dessutom ingick en lagtävling för geniknölarna som arrangerades av en utomstående tjänsteleverantör.

Personalen deltog aktivt i utbildning och kurser som ordnades av utbildningstjänsten vid riksdagens kansli och HAUS. Det var bland annat kurser i medie- och informationskunnighet, tolka statistik, tjänstedesign, kommunicera på sociala medier och språk. Biblioteksdirektören deltog i ledarskapsprogrammet Tulevaisuuden johtajat, som vände sig till statsförvaltningen och arrangerades av HAUS.

9. Statistik över biblioteksservicen

De mätbara volymerna för användning av biblioteket låg på ungefär samma nivå som året innan. Statistikföringen har ändrats för att göra den enklare och automatiserad. Dessutom blir statistiken bättre anpassad till dagens krav på information och kvalitet.

De senaste decennierna har både boklånen och besökarantalet varit stadda i stor förändring och de sedvanliga nyckeltalen är onekligen betydligt lägre än under åren med toppsiffror. I takt med att verksamheten och statistikmetoderna förändras blir det svårare och svårare att göra jämförelser med tidigare år.

I vårt kunskaps- och självbetjäningssamhälle är det lätt att komma åt information. Det betyder att man uppsöker biblioteket för att anlita expertis och få råd vid problem. Besöken i biblioteket har alltså minskat, men uppdragen blir mer komplicerade.

Antal besök	29 000
Besök/dag	106
Lån	70 733
Lån över disk	15 316
Hemlån	12 366
Läsesalslån	715
Fjärrlån	2 235
Omlån	55 581
Omlån över disk	10 197
Uppdrag, informationstjänsten	1 409
Informationssökningar	3 500
Kurser i informationsökning, deltagare	400
Presentationer av biblioteket, deltagare	463
Öppettider/vecka	45
Öppettider/år	273

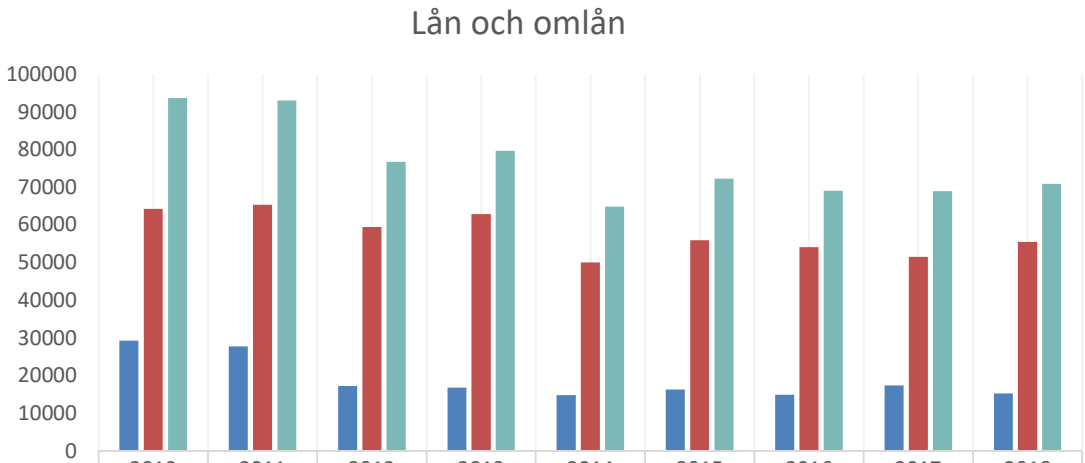

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lån	29373	27732	17306	16821	14859	16352	14990	17415	15 316
Omlån	64342	65361	59478	62873	50054	55943	54115	51585	55 581
Totalt	93715	93093	76784	79694	64913	72295	69105	69000	70 897

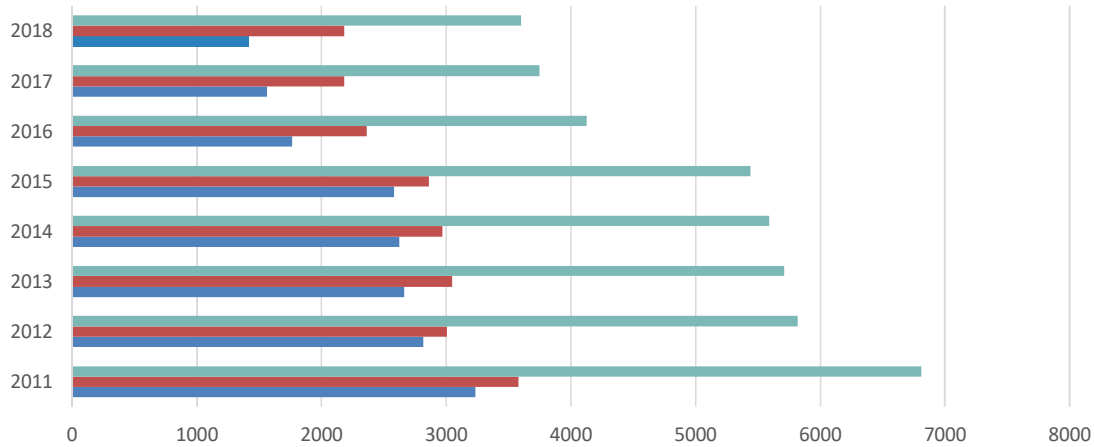

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt	6808	5820	5712	5588	5443	4125	3747	3603
Köpta	3577	3006	3048	2967	2859	2362	2184	2184
Gratis	3231	2814	2664	2621	2584	1763	1563	1419

Bilaga 1. Förtroendeuppdrag, arbetsgrupper m.m.

Förtroendeuppdrag/arbetsgrupp m.m. i riksdagen	Person
Riksdagens öppna data: projektgrupp	Karhula (projektchef)
Riksdagens grupp för informationssamhället	Karhula
Arbetsgruppen för Riksdagsordlistan	Hakala (ordf.)
Eduskuntatutkimuksen keskus, ledningsgruppen	Krekola (ers.)
Riksdagens fackavdelning	
Eduskunnan ammattiosasto EMO, styrelsen	Kurtti, Kämäri (ers.)
Riksdagens tjänstemannaförening	
Eduskunnan virkamiesyhdistys EVY, styrelsen	Turja
Eduskunnan virkamiesyhdistys EVY, informatör	Peuhkurinen
Riksdagens arbetarskyddskommission	Turja
Riksdagsbibliotekets styrelse	Kajava, Rajala (ers.)
Ungdomsparlamentet, arbetsgruppen	Hakala (ordf.), Krekola

Förtroendeuppdrag/arbetsgrupp m.m. inom biblioteks- och arkivområdet i nationellt och internationellt samarbete	
Biblioteksdelegationen för Helsingfors universitets centrumcampus	Krekola
Bibliotekskanalen, redaktionen	Karhula
Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, arbetsgruppen	
Aineiston saatavuus	Kajava
Projektgruppen för det nya bibliotekssystemet	Karhula
Nätverket för chefer på vetenskapsbiblioteken	Virrankoski
Voyager-arbetsgruppen (Kumea)	Uurasjärvi
Yhteiskunnallinen arkistosäätiö, styrelsen	Krekola
Biblioteksnätverket för samhällskunskap	Korkeila
Yleinen suomalainen asiasanasto, uppdateringsgruppen	Peuhkurinen

Bilaga 2. Hederstecken och andra utmärkelser till personalen 2018

Schaumanmedaljer

Biblioteksstyrelsen överräckte Schaumanmedaljen i brons till följande anställda för 15 år i tjänst: Satu Saarikivi och Jaana Uurasjärvi.

Hederstecken

Riddartecknet av Finlands Vita Ros orden Erika Bergström
Förtjänstkorset av Finlands Vit Ros orden Sari Koski
Medalj av I klass med guldkors av Finlands Vita Ros orden Arja Bellinger och Tarja Venesvirta.

Riksdagsmedalj

Riksdagsmedaljen för 15 år i tjänst förlänades Minna-Maria Koskinen.

Bilaga 3. Publikationer

Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2017. Helsinki 2018, 36 s.

Riksdagsbibliotekets berättelse för 2017. Helsingfors 2018, 36 s.

Ekholm, Kai & Karhula, Päivikki, Suomalaisen sensuurin vaiheet Kalevalasta verkkoaikaan. I verket: Näin, kirjoitin: kirjastoista, sananvapaudesta, kulttuurista. Red. Harri Ahonen. Sananvapaus ja sensuuri verkkoaikana -hankkeen loppuraportti. Helsinki, Kansalliskirjasto, 2018, s. 140–159. Artikeln publicerades ursprungligen 2012 och publicerades på nytt 2018.

Ekholm, Kai & Karhula, Päivikki, Unessakävelyllä valvontayhteiskuntaan? Kymmenen trendiä, jotka meidän on tunnettava. I verket: Näin, kirjoitin: kirjastoista, sananvapaudesta, kulttuurista. Red. Harri Ahonen. Sananvapaus ja sensuuri verkkoaikana -hankkeen loppuraportti. Helsinki, Kansalliskirjasto, 2018, s. 160–163.
Artikeln publicerades ursprungligen 2012 och publicerades på nytt 2018.

Finnish Law on the Internet by Sami Sarvilinna. Update by Erika Bergström. November/December 2018. Uppdateras på nätet.

Kansanedustajien lukusaliin ja F-talon sanomalehtisaliin tilatut koti- ja ulkomaiset lehdet
Publikation som finns på Riksdagsbibliotekets intranät.

Luettelo kirjastoon vuonna 2018 tulevista aikakaus- ja sanomalehdistä = Förteckning över bibliotekets tidskrifter och tidningar år 2018. Helsinki, 2018. 15 s.

Parlamenttikirjasto – Eduskunnan kirjaston blogi (perustettu 24.7.2007)

Selma-kokoelmatietokannan uutuudet RSS-syötteinä aiheittain
https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/kirjasto/Sivut/rss.aspx

Selma-kokoelmatietokannan uutuudet RSS-syötteinä kahden viikon ajalta https://selma.linnea-net.fi/rss/kaikki.xml

Suosittelemme: tietokirjoja. Vastaava toimittaja: Päivi Erkkilä. Ett urval publikationer och artiklar som finns på Riksdagsbibliotekets intranät.

I januari 2019 när berättelsen var under arbete var Talmansplan täckt av snö. Heikki Rajala fångade en frusen kanin på bild.

Foto: Hanne Salonen, Heikki Rajala
Redaktion och layout: Arja Bellinger